

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНЕ НЕКОМЕРЦІЙНЕ ПІДПРИЄМСТВО
«ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «КИЇВСЬКИЙ АВІАЦІЙНИЙ ІНСТИТУТ»

ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 142

**При виконанні лабораторних робіт на
гідравлічних стендах**

КАІ ІОП 1.21 (01) - 01 - 2025

КИЇВ

Погоджено:

✓ jd@kai.edu.ua

✓ op@kai.edu.ua

	Система менеджменту якості ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 142 При виконанні лабораторних робіт на гідравлічних стендах	Шифр документа	КАІ ІОП 1.21 (01) - 01 - 2025
		Сторінка 2 з 9	

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНЕ НЕКОМЕРЦІЙНЕ ПІДПРИЄМСТВО
«ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «КИЇВСЬКИЙ АВІАЦІЙНИЙ ІНСТИТУТ»

ЗАТВЕРДЖЕНО:
наказ в.о. президента КАІ
Ксенії СЕМЕНОВОЇ
від «31» березня 2025 р. № 208/од

ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 142

При виконанні лабораторних робіт на
гідравлічних стендах

КАІ ІОП 1.21 (01) - 01 - 2025

КИЇВ

Погоджено:

- ✓ jd@kai.edu.ua
- ✓ op@kai.edu.ua

	Система менеджменту якості ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 142 При виконанні лабораторних робіт на гідравлічних стендах	Шифр документа	КАІ ІОП 1.21 (01) - 01 - 2025
Сторінка 3 з 9			

ЗМІСТ

1. Загальні положення	4
2. Вимоги безпеки перед початком роботи	4
3. Вимоги безпеки під час виконання робіт	4
4. Вимоги безпеки після закінчення роботи	4
5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях	5
6. Відповідальність за порушення інструкції з охорони праці	6

Погоджено:

✓ jd@kai.edu.ua

✓ op@kai.edu.ua

	Система менеджменту якості ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 142 При виконанні лабораторних робіт на гідравлічних стендах	Шифр документа	КАІ ІОП 1.21 (01) - 01 - 2025
		Сторінка 4 з 9	

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

- 1.1. До виконання лабораторних робіт на гідравлічних стендах допускаються здобувачі освіти, які пройшли Інструктаж з охорони праці, інструктаж з пожежної безпеки та навчання правилам надання домедичної допомоги.
- 1.2. При знаходженні в навчальних лабораторіях кафедри і виконанні лабораторних робіт Здобувачі освіти зобов'язані дотримуватися правил внутрішнього трудового розпорядку КАІ.
- 1.3. Повторний інструктаж з охорони праці проводиться через кожні шість місяців.
- 1.4. За порушення вимог цієї інструкції користувачі несуть дисциплінарну, адміністративну, матеріальну і кримінальну відповідальність згідно нормативних актів, що діють в Університеті та чинним законодавством.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

- 2.1. Перед початком виконання лабораторних робіт здобувачі освіти повинні ознайомитися з методичними вказівками, порядком виконання робіт і заходами безпеки.
- 2.2. Ознайомитись з принциповою схемою стенда, обладнання і приладами та доповісти викладачу готовність проведення лабораторних робіт.
- 2.3. З робочого місця повинні бути прибрані всі непотрібні і зайві предмети. Робоче місце має бути зручне для обслуговування, проходи навколо робочого місця повинні бути вільними.
- 2.4. Прилади необхідно розташовувати так, щоб було зручно здійснювати необхідні вимірювання і проводити записи, виконувати спостереження.
- 2.5. Вдягати спецодяг, оглядати гідравлічний стенд на відсутність пошкоджень та наявність заземлення.
- 2.6. Не допускається виконувати лабораторні роботи одному студенту.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС РОБОТИ

- 3.1. Ввімкнення приладів на стенді проводиться після перевірки викладачем знань по виконанню лабораторної роботи.
- 3.2. Перед ввімкненням стенда необхідно відкрити крани для плавної роботи стенду та вимкнення гідроудару.
- 3.3. Ввімкнути стенд і перевірити роботу кранів, манометрів та обладнання. При виявленні несправностей, вимкнути стенд і доповісти викладачу про порушення.
- 3.4. Під час виконання лабораторної роботи дотримуватись правил її проведення.
- 3.5. Слідкувати за величиною тиску на манометрах.
- 3.7. За необхідності тиск у гідросистемі змінювати повільно(поступово).
- 3.8. Слідкувати за температурою робочої рідини.

Погоджено:

- ✓ jd@kai.edu.ua
- ✓ op@kai.edu.ua

	Система менеджменту якості ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 142 При виконанні лабораторних робіт на гідравлічних стендах	Шифр документа	КАІ ІОП 1.21 (01) - 01 - 2025
		Сторінка 5 з 9	

3.9. Контролювати герметичність гідросистеми, а при її розгерметизації необхідно:

- зменшити тиск напірної системи;
- вимкнути стенд і електроживлення;
- витерти масло зі стенду та підлоги;
- промаслене ганчір'я скласти у спеціальну скриньку;
- про несправність доповісти викладачу.

4. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

4.1. По закінченні виконання лабораторної роботи необхідно відімкнути прилади і лабораторне обладнання від електричної мережі.

4.2. Привести в порядок робоче місце, прибрати інструмент та прилади.

4.3. Зняти спецодяг та виконати правила особистої гігієни.

4.4. Після закінчення роботи слід повідомити викладача про недоліки, виявлені при виконанні робіт.

5.ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНИХ СИТУАЦІЯХ

До аварійних ситуацій можуть привести:

- несправність обладнання і приладів;
- порушення ізоляції струмоведучих частин;
- порушення порядку перемикання приладів в робочому режимі;
- порушення правил пожежної безпеки.

5.2. При виникненні аварійних ситуацій здобувачі освіти повинні негайно повідомити викладача і негайно приступити до їх ліквідації.

У разі виникнення пожежі необхідно негайно повідомити викладача, керівника кафедри та Університету. Вжити заходів щодо ліквідації загоряння засобами пожежогасіння.

Щоб уникнути ураження електричним струмом забороняється гасіння обладнання та приладів, що знаходяться під напругою хімічними пінними вогнегасниками.

5.3. У разі необхідності потрібно надати першу домедичну допомогу потерпілому. Аптечка розташована в лабораторії.

5.4. За порушення вимог цієї інструкції працівники та здобувачі освіти несуть дисциплінарну, адміністративну, матеріальну і кримінальну відповідальність згідно нормативних актів, що діють в Університеті та чинним законодавством.

6. ПЕРША ДОМЕДИЧНА ДОПОМОГА ПРИ НЕЩАСНИХ ВИПАДКАХ

6.1. Перша допомога при ураженні електричним струмом:

- при ураженні електричним струмом негайно звільнити потерпілого від дії електричного струму, відключивши електроустановку від джерела живлення, а

Погоджено:

✓ jd@kai.edu.ua

✓ op@kai.edu.ua

	Система менеджменту якості ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 142 При виконанні лабораторних робіт на гідравлічних стендах	Шифр документа	КАІ ІОП 1.21 (01) - 01 - 2025
		Сторінка 6 з 9	

при неможливості відключення – відтягнути його від струмопровідних частин за одяг або застосувавши підручний ізоляційний матеріал:

- при відсутності у потерпілого дихання і пульсу зробити йому штучне дихання і непрямий (зовнішній) масаж серця, звернувши увагу на зіниці. Розширені зіниці свідчать про різке погіршення кровообігу мозку. При такому стані приведення до тями починати негайно, після чого викликати швидку медичну допомогу.

5.2. Перша допомога при пораненні:

- при пораненні накласти стерильний перев'язочний матеріал на рану і зав'язати її бинтом. Якщо стерильного перев'язочного матеріалу з якоїсь причини немає, то для перев'язки можна використати чисту носову хустинку, чисту полотняну ганчірку тощо. На частину ганчірки, що безпосередньо буде накладатися на рану, бажано накапати декілька крапель настоянки йоду, одержавши пляму розміром більше рани, після чого накласти ганчірку на рану. Особливо важливо застосовувати настоянку йоду зазначеним чином при забруднених ранах.

5.3. Перша допомога при переломах, вивихах, ударах:

- при переломах і вивихах кінцівок пошкоджену кінцівку закріпити шиною, фанерною пластиною, палицею, картоном або іншим подібним предметом. Пошкоджену руку можна також підвісити за допомогою перев'язки або хустки до шиї і прибинтувати до тулуба;

- при переломі черепа (несвідомий стан після удару голови, кровотеча з вух або роту) прикласти до голови холодний предмет (грілку з льодом або снігом, чи холодною водою) або зробити холодну примочку;

- при підозрі перелому хребта потерпілого покласти на спину на дошку, зняті двері, дерев'яний щит, ноші тощо та прив'язати таким чином, щоб при транспортуванні тіло залишалося нерухомим. Категорично **ЗАБОРОНЯЄТЬСЯ** саджати потерпілого або ставити на ноги. Якщо поранений знаходиться без свідомості, то його покласти на живіт, підклавши під верхню частину грудної клітки і лоб валики;

- при переломі ребер, ознакою якого є біль при диханні, кашлі, чханні, рухах, туго забинтувати грудну клітку чи стягнути її рушником під час видиху.

5.4. Перша допомога при теплових опіках:

- при опіках вогнем, парою, гарячими предметами ні в якому разі не можна відкривати пухирі та перев'язувати опіки бинтом;

- при опіках першого ступеня (почервоніння) обпечене місце обробити ватою, змоченою етиловим спиртом;

Погоджено:

✓ jd@kai.edu.ua

✓ op@kai.edu.ua

	Система менеджменту якості ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 142 При виконанні лабораторних робіт на гідравлічних стендах	Шифр документа	КАІ ІОП 1.21 (01) - 01 - 2025
Сторінка 7 з 9			

- при опіках другого ступеня (пухирі) обпечене місце обробити спиртом або 3 %-вим марганцевим розчином;
- при опіках третього ступеня (змертвіння шкірної тканини) накрити рану стерильною пов'язкою та викликати лікаря.

5.5. Перша допомога при кровотечі:

Для того, щоб зупинити кровотечу, необхідно:

- підняти поранену кінцівку вгору;
- рану закрити стерильним перев'язочним матеріалом, складеним у трубку, придавити її зверху, не торкаючись самої рани, потримати протягом 4–5 хвилин. Якщо кровотеча зупинилася, не знімаючи накладеного матеріалу, на нього покласти ще одну подушечку зі стерильного перев'язочного матеріалу чи шматок вати і забинтувати поранене місце (з деяким натиском);
- у разі сильної кровотечі, яку не можна зупинити пов'язкою, застосувати стискання кровоносних судин, які живлять поранену область, за допомогою згинання кінцівок в суглобах, а також пальцями, джгутом або закруткою. Терміново викликати лікаря.

Погоджено:

- ✓ jd@kai.edu.ua
- ✓ op@kai.edu.ua

	Система менеджменту якості ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 142 При виконанні лабораторних робіт на гідравлічних стендах	Шифр документа	КАІ ІОП 1.21 (01) - 01 - 2025
		Сторінка 8 з 9	

(Ф 03.02 – 31)

УЗГОДЖЕННЯ:

	Підпис	Власне ім'я, ПРИЗВИЩЕ	Посада	Дата
Розробник		Валентина КУЧЕРЯВА	Провідний інженер з охорони праці	
Узгоджено		Володимир БЛІЙ	Заступник начальника юридичного відділу	

Рівень документа – 2а

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Погоджено:

✓ jd@kai.edu.ua

✓ op@kai.edu.ua

	Система менеджменту якості ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ № 142 При виконанні лабораторних робіт на гідравлічних стендах	Шифр документа	КАІ ІОП 1.21 (01) - 01 - 2025
		Сторінка 9 з 9	

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

Дата внесення змін	№ листа/сторінки(пункту)	Опис змін	Обґрунтування змін	Ініціатор змін

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЙ

Дата ревізії	№ акту проведення ревізії	Відповідальний підрозділ	Висновок

Погоджено:

✓ jd@kai.edu.ua

✓ op@kai.edu.ua